

De Belgische kerncentrales zijn niet weg te slaan van de voorpagina's van de kranten. De regering had nog maar net beslist om de levensduur van Tihange 1 met tien jaar te verlengen, ondanks het feit dat ze al dertig jaar meedraait, en Doel 1 en Doel 2 te sluiten net omdat ze al dertig jaar meedraaien, of het slechte nieuws stapelde zich op.

We kwamen te weten dat het bassin dat de gebruikte brandstofstaven bevat van Tihange 1 een belangrijk aantal minuscule lekken bevat die per dag tot 2 liter besmet water laten ontsnappen, en dat al 10 jaar lang! Vervolgens lasen we dat het reactorvat van Doel 3 sinds zijn opstart ongeveer tienduizend scheurtjes vertoont, sommige langer dan 20mm, in het gietstaal zelf van de ringen waaruit het reactorvat bestaat. Tweeduizend van deze scheuren bevinden zich aan de binnenkant van deze ringen. Als men bedenkt aan welke temperatuur en druk dit vat onderhevig is, dan is dit uiterst zorgwekkend. En dit vat valt niet te herstellen door de hoge radioactiviteit ervan.

Terzelfdertijd brachten de kranten aan het licht dat een Amerikaans bedrijf de biezen had genomen en op de site van Fleurus een hoop nucleair afval had achtergelaten. Vervolgens stortte een militaire jet neer in Kleine-Brogel. De jet was een spelletje dalen-opstijgen aan het opvoeren, vlakbij de plaats waar de atoombombommen liggen opgeslagen. Gelukkig was de piloot ongedeerd en vond er geen catastrofe plaats. Tenslotte kwam aan het licht dat het beton dat de centrale van Tihange 2 omspant in de diepte aangetast is tot op 50 cm. Precieser: ten gevolge van de slechte kwaliteit van het beton is er waterinsijpeling gebeurd, waardoor de ijzeren staven binnenin zijn beginnen roesten. De mortel die rond deze staven zit brokkelt dus af, en zo verergeren de problemen. Tenslotte herinnert iedereen uit de streek zich dat vorige lente een helikopter gecrasht is op drie kilometer van de reactor...

Electrabel wordt door niemand ernstig gecontroleerd

Twee conclusies dringen zich op. Ten eerste: kernenergie, of ze voor nu burgerlijke of militaire doeleinden dient, heeft nood aan een sluitende veiligheid, zo niet riskeert men rampen. Deze perfecte veiligheid is echter niet verzekerd: niet in de Oekraïne en Japan, en al evenmin in Vlaanderen en Wallonië. De lijst van ernstige mankementen die we opsomden, bewijzen dit nogmaals. Ten tweede: niemand controleert op een ernstige manier Electrabel. De huidige baas van het FANC (Federaal Agentschap voor Nucleaire controle) en de voormalige directeur van Doel, die Doel 2 bewust heeft opgestart, wetende dat er scheuren in het vat zaten, zijn een en dezelfde persoon! En zijn opvolger zou een andere ex-directeur zijn van een atoomcentrale.

De incompetentie van dit orgaan blijkt zonneklaar bij elk opgenoemd incident. Het FANC weigert zich bezig te houden met het opslagbassin omdat dit geen deel uitmaakt van de reactor! Het laat een nucleair bedrijf vertrekken zonder na te gaan of het radioactief afval verwijderd is en in veiligheid is gebracht.

Het ontdekt een nieuwe manier om het reactorvat te onderzoeken alhoewel AREVA dit al een tiental jaren gebruikt. En het verkreeg geen toegang tot de basis van Kleine-Brogel om de omstandigheden te onderzoeken van de opslag van de radioactieve munitie die er ligt.

Electrabel baat trouwens ook zeer vervuilende kolencentrales uit, en heeft bijna niets geïnvesteerd in minder vervuilende centrales: noch windenergie, noch warmtekoppeling, noch kleine waterkracht vinden in hun ogen genade.

De oplossing voor de bevoorradingsproblemen is al gevonden: men zal elektriciteit importeren uit de

buurlanden. Alhoewel het Nucleair Forum (de PR-machine van de grote energiebedrijven) al een jaar verklaart dat het niet mogelijk was om de meest oude centrales te sluiten omdat dit anders tot een economische inkrimping zou leiden. Om het beeld compleet te maken: de elektriciteitsrekening van de particulieren is in België een van de hoogste in Europa. Bovendien betaalt Electrabel bijna geen belasting op haar winsten. De enigen die voordeel halen uit haar beleid zijn de aandeelhouders.

De oude eis van nationalisering van de energiesector: actueler dan ooit in het licht van de risico's van kernenergie!

Hoe is het mogelijk dat Electrabel zich zo'n rampzalig beleid kan permitteren? Het is de regering die hen het bijna volledige monopolie heeft verschaft voor de productie van elektriciteit in dit land. Het ABVV was zich daar in de jaren '50 maar al te zeer van bewust : de structuurhervormingen die het ABVV toen verdedigde ,in de congresdocumenten van 1956 en 1958, omvatten toen al de nationalisering van de elektriciteitsmonopolist. Er is geen enkele andere oplossing: een bedrijf dat het land zonder stroom kan zetten, is machtiger dan het parlement of de regering. De democratie houdt op aan de poorten van de bedrijven, vooral als die, zoals de banken , "to big to fail" zijn, te belangrijk zijn om ze failliet te laten gaan.

De nationalisering van de energiesector is dringender dan ooit in het licht van de nucleaire risico's. We mogen niet langer verdragen dat een 'oude heer' in zijn kasteel in Gerpinnes alleen kan beslissen over de energiepolitiek van dit land en energie duur, gevaarlijk en smerig kan blijven leveren.